

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Œcumenica Cathedræ Apostolicæ Avthoritas

Reding, Augustin

[Ort nicht ermittelt], Anno M.DC.LXXXIX.

Capvt III. Quantum momenti circa auctoritatem Concilij evinci valeat ex
Decretis Synodi Constantiensis Sess. IV. & V.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38717

prænderetur? Verùm si vel indictum, vel aggregatum sit Concilium Oecumenicum, in eo jam intervenit Apostolica auctoritas, utpote forma & anima Synodi quæ Oecumenicæ.

74. Quod si ergo ad Concilium tali modo indictum provocetur à Papa, non jam ab inferiori sit appellatio ad majorem, sed Papæ auctoritas, seu Oecumenici Concilij forma postulatur, nec aliud in hoc agitur, nisi ut, quæ Papæ auctoritas extra Concilium decrevit, eadem sub altiori Divinitus constitutâ præminentia Papæ unâ & Concilij consensione auctoritativæ annexa impleretur, ad effectum omnimodæ & consummatæ per Christi promissum infallibilitatis in dogmaticis sanctionibus obtinendum.

75. Operæpretium est pro septimo hæc accuratius expendere, ex quo S. Scripturæ fundamento appellationes à Papa ad futurum Concilium à Pio II. in Bulla *Execrabilis*. condemnentur, tanquam erroneæ ac detestabiles. Hic nempe Pontifex Maximus *ibidem* dicit, spiritu rebellionis imbutos esse, qui à Papa ad futurum Concilium appellare præsumunt. Hujus autem dicti sui rationem profert ex hoc, quod Romano Pontifici Christi vicario dictum sit in persona B. Petri: *Pasce oves meas &c. Quodcumque ligaveris super terram, erit ligatum & in celis*. Ex quo adeo Christi verbo elucescit, nihil esse super terram morale, in Regnum cælorum ordinabile, quod non subit superioritati Romani Pontificis. Quamvis proinde character Episcopalis, unâ cum vi Sacramentorum Eucharistiæ & Ordinis effectrice, nec non unâ cum radicali jurisdictione pastorali, in eo characterè contentâ, utpote qui sit *immediate* à Christo, non sit de illo *quocumque* Pontificis superioritati subiecto *moralis*, at tamen ejusdem usus quæ *moralis* superinduit conditionem illi subjacentem. A fortiori autem talis subjectionis conditionem subit *formalis & actualis* Episcopalis jurisdictionis, utpote derivata à Papa. Et multo magis exercitium morale jurisdictionis Episcopalis etiam *collectim* sumptæ, & ab universis Christiani Orbis Episcopis in unum *acephalicè* spectatum Concilium *collectæ*, obtinet ejus subjectionis conditionem; uti sæpe in *antecedentibus* dictum & ostensum fuit. Quomodo igitur fas esse possit, à Papâ appellare ad ejusmodi *acephalicum* Concilium?

76. Quamvis porro pro octavo consummatæ infallibilitatis præminentia Concilio *formaliter* atque *complete* Oecumenico per Christum asserta, sit *immediate* à Christo, nec adeo possit ut sic subesse Romani Pontificis superioritati; eo ipso tamen, quod ista infallibilitas non nisi *duobus*, nempe Capiti & Corpori Ecclesiæ Hierarchico, quæ intrâ Concilium Oecumenicum consentientibus, sit promissa; ex parte sui substrati jam involvit illam Papæ superioritatem. Quamvis insuper Concilio Oecumenico etiam Divinitus competat *indefinita* ligandi & solvendi potestas, comparatæ Papali Oecumenicæ auctoritati: at tamen *Decreta Consiliaria moralia* inde promanantia,

sicuti sunt de illo *quocumque* in Regnum cælorum ordinabili *moralis*; sic subjacent quoque Pontificis Maximi superioritati in tantum, ut ejusmodi morum decreta solus etiam Pontifex, secundum rerum exigentiam, mutare ac dispensare valeat: sicuti etiam e contra Pontificiæ leges *morales* ex vi illius universalis Concilio quæ Oecumenico per Christum collatæ auctoritatis, possunt quidem immutari, eo ipso tamen, quod hæc etiam Concilij Oecumenici non nisi ex Capite & Hierarchico Ecclesiæ Corpore subsistentis auctoritas, ex parte sui *substantialis* substrati involvat Papæ super omni in terris *moralis* superioritatem, illi Concilij quæ Oecumenici potestati *indefinita* comparè, nequit jam Concilio quæ *complete* etiam ac *formaliter* Oecumenico attribui stricta erga Papam superioritas. Cùm igitur nihil in Concilio sit assignabile, super quo fundari possit aliqua super Papam superioritas, meritò dixit Pius II. exercitum rebellionis ab illo, qui à Pontifice Romano appellat ad futurum Concilium.

Non denique firmantur hæc universa ex Concilio Constantiensi *sess. 8. art. 37.* ubi inter alios *Wicleffi* errores damnatur iste quoque articulus; *Papa non est immediatus Vicarius Christi*. In quo Synodus ista consonat cum Nicæni Concilij *Canone 39.* excommunicationis censurâ ferentis illum, qui negaverit, Romanum Pontificem esse *Vicarium Christi super cunctos populos, & cunctam Ecclesiam Christianam*. Ex quo adeo *fidei* principio ita licet argumentari. Quod potestas Ecclesiastica est propinquior Christo, eò noscitur esse superior. At eo ipso, quod Romanus Pontifex sit *immediatus & proximus* Christi Vicarius, nequit ulla dari in terris auctoritas Ecclesiastica, quæ sit Christo propinquior, nec ulla adeo in in terris potestas potest esse superior Apostolicæ Papæ auctoritate. Sed fateri oportet, eam, sicuti est *immediate* à Christo, atque hujus vicaria, sic esse supremam. At verò appellationis natura est, esse provocationem ab inferiori iudice ad superiorem. Quia igitur Christi vicaria in Pontifice potestas est *immediata & proxima* Christo, ideo ab eâ non datur in terris ulla appellatio *strictè & propriè* sumpta, ad ipsam verò à quocumque in terris constituto iudice Ecclesiastico jus est appellandi.

Caput. III.

Quantum momenti circa auctoritatem Concilij evinci valeat ex Decretis Synodi Constantiensis *sess. IV. & V.*

His Decretis *inferius* referendis causâ dedit schisma gravissimum mox recensendum. Nempe Clemens V. in Romanum Pontificem electus, Sedem Apostolicam Anno 1305. transfulerat Avenionem. Sed Gregorius XI. Anno 1378. redijt ad Urbem, ubi, cùm fatis functus esset, Cardinales ad instantiam plebis Papam iterum petentis, elegerunt Archiepiscopum Barensem, nominatum Urbanum VI. Cardinales verò Galli cum tribus Italis, præ-

relando, ac si ille fuisset electus per metum, Fundis congregati, elegerunt alterum, qui Clementis VII. nomen assumpsit, Cathedramque rursus Avenionem transferre conatus est.

Ex hac proinde duplici electione ortum est schisma gravissimum: dum Clementi VII. adhererunt omnes Gallicæ ab Alpibus ad Belgium usque & Oceanum Britannicum Provincias, unâ cum Scotia, Hispania, & Insulis ejusdem subditis, Cypro, Rhodo, & Genua: Urbano autem paruerunt Italia, cum suis Insulis, Germania, Belgium, Bohemia, Hungaria, Polonia & Anglia.

Mortuo Romæ Urbano VI. ab istius Obedientiæ Cardinalibus in ejus locum electus est Bonifacius IX. cui Anno 1404. successit Innocentius VII. qui unâ cum Cardinalibus in Conclavi consentientibus se se obstrinxit juramento ad cedendum Papatui, quoties alterius Obedientiæ Pontifex esset idipsum facturus. Hoc juramentum pariter præstitit Innocentij successor Gregorius XII. Anno 1406. in Pontificem electus: sicuti etiam præstiterat Avenione Petrus de Luna, Benedictus XIII. in Clementis VII. successorem Anno 1394. substitutus.

Gregorio XII. & Benedicto XIII. promissionem cedendi Pontificatui non adimplentibus, Cardinales utriusque Obedientiæ ab ijs recesserunt, & duos illos de Papatu contententes, ad Concilium pro extirpatione schismatis, & unione Ecclesiæ, anno sequenti habendum evocârunt. Hinc Benedictus XIII. ubi Galliæ Rex ipsi subtraxerat Obedientiam, fugit in Arragoniam ad Perpignianum, interpositâ protestatione, se Concilij judicio subiectum non esse. Similiter Gregorius XII. Senas retrocessit, constanter asseverans, ad se spectare Concilij convocationem, ipsosque Cardinales ad aliud in Provinciâ Aquileensi evocavit Concilium.

Celebrata equidem fuit ab utriusque Obedientiæ Cardinalibus Pisana Synodus, in qua tantum abest, decisam fuisse quæstionem de Concilij supra Papam superioritate, ut Gregorius XII. ne quidem facta fuerit decisio, in tempore schismatis sit Concilio supra Papam auctoritas. Quamvis enim Universitatum Parisiensis & Bononiensis fuerit sententia: Stante dubio Papatûs inextricabili propter dubium Facti & Juris, provisionem spectare ad Concilium, seu Ecclesiam Vniversalem; Patres tamen Pisis congregati ausi non fuerunt, ex hoc titulo duos de Papatu contententes deponere, sed arbitrarij sunt, oportere, ut prius probetur, Gregorium & Benedictum operando contra Symboli de una Ecclesiâ Catholicâ articulum, fovere schisma, hincque adeo censendos esse Schismatis nutritores ac Hæreticos. Sub quo proinde titulo Patres Pisani die V. Junij Sess. 15. in Gregorium & Benedictum tanquam de Papatu colludentes, Schismaticos & veros Hæreticos, sententiam depositionis pronuntiârunt. Exinde Cardinales in locum eorundem elegerunt Petrum de Candiâ, Ordinis Minorum, dictum Alexandrum V. Nec verò schisma hinc extinctum, sed adauctum fuit: non obstante enim dictâ depositione, Bene-

dicto adhererunt Regna Scotiæ, Navarræ, Castellæ & Arragonum, cum Sardinia, Majorica & Canarijs Insulis, aliisque terris: Gregorio verò XII. dudum post Pisanum Concilium paruerunt Regna Sicilia, Regnumque Neapolitanum, nec non Duces Bavarie cum pluribus Episcopis Germaniæ.

Interea moritur Alexander V. à Concilio Pisano electus, atque ab ejus Obedientiæ Cardinalibus in Pontificem subrogatur Balthasar Cossa, Joannes XXIII. appellatus. Qui cum Imperatore Sigismundo Laudam Anno 1413. convenit: ubi pro extirpatione schismatis, & unione Ecclesiæ Concilium Constantiense ad annum sequentem indixit: habitaque est hujus Synodi prima Sessio Anno 1414. 16. Novembris, sed nihil in ea est actum de materia unionis.

Interea Constantiam pervenerunt Legati Gregorij XII. & quamvis Joannes XXIII. indubitatus Pontifex haberi volens, Gregorium instar Pseudopontificis ob hæresim Pisis damnati, ejusque Legatos putaverit minime audiendos, Concilium tamen quæstionem de jure Pontificatûs relinquens intactam, permisit, ut Legatus Gregorij in habitu Cardinalitio ingredi posset Constantiam. Et quia Ludovicus Bavarie dux Obedientiæ Gregorij XII. obtulerat Patribus Concilij, quod Gregorius ad promovendam unionem, esset personaliter accessurus Concilio, si Joannes XXIII. à præsententiâ ipsius amoveretur. Hinc arrepta est ansa agendi de materia unionis, pro qua videbatur expeditior via cessionis, sicque Concilium apud Ioannem XXIII. instare cepit, ut cederet Papatui pro unione Ecclesiæ, casu quo alij duo de Papatu contententes essent cessuri.

Hinc Rex Romanorum cum Nationibus Galliæ, Germaniæ, & Angliæ apud Ioannem XXIII. impensius instabat, ut constitueret Procuratores ad cedendum Papatui, ubi & quando Concilio videretur expedire. Quâ de causa Ioannes inter diem Mercurij & Ioannis 21. Martij, arripuit fugam, & Schaffusam se contulit. Ex quo Papæ discessu magna Constantiæ oritur animorum turbatio. Quare Collegium Cardinalium die 22. Martij nominavit tres Cardinales Legatos ad Papam, ne Concilium dissolveret, sed constitueret Procuratores ad renuntiandum. Hinc 26. Martij Constantiæ celebrata est III. Sessio, cui non interfuere nisi duo Cardinales, Cameracensis nimirum & Florentinus, reliquis omnibus aut Schaffusæ constitutis, aut indecorum reputantibus eidem assistere. In hac Sessione statutum fuit, Synodum Constantiensem ex recessu Ioannis XXIII. dissolutam non fuisse, sed nec dissolvi debere ante extirpationem schismatis, nec transferri posse absque Concilij consensu, quæ tamen omnia Cardinales Cameracensis & Florentinus non aliâ ratione publicari permiserunt, nisi sub conditione rati habitationis à Ioanne XXIII. faciendæ.

Post hanc Sessionem tertiam eodem die 26. Martij Constantiam reverti sunt tres Cardina-

6.

ibi v. 9. & 10.

7.

n. 11. & 12. 13. & 14.

8.

Pag. 293. n. 15. ac sequent.

9.

Mortuus
Benedictus
Gregorius
CXXIII

Regnum ca
bient quosq
in tantum
os etiam Pon
iam, mutare
contra Pos
universali
Christum ad
dem immort
am Concilio
& Hierarchia
auctoritas, ex
invocare Papæ
superioritatem
potestati inde
Concilio qui
Decretis de
superioritas. Cui
signabile, hinc
per Papam
s II. exeri
i Pontifice la
Concilio.
ec universi
at. 27. ubi
natur iste quo
medietati Tu
a consonant
comunicatio
negaverit,
Christi super
in Christi
ta licet ap
falsifica esse
esse super
tifer sit om
ius, nequit
falsifica, et
c ulla ad
superior Apo
tati, oportet
istis, atque
s. At vero
vocationem ab
Quia igno
cessus est immo
b ea non dicit
& propterea
in terit
jus est appo
auctoritatem
cretis Syno
, & V.
is causa deti
recensendum
num Pont
in Anno 101
Gregorius XI
bi, cum fuis
antiam plebi
nt Archiep
Urbanum VI
is Italio, pro
16.

Ibi n. 29. ac sequen.
 dinales Legati cum duobus alijs, qui coram Rege Romanorum, & quibusdam Patribus differendo de auctoritate Joannis XXIII. inter alia dixerunt, dissolutum esse Concilium propter absentiam & discessum Papæ. Cum verò nonnulli Patres sese acriter opponerent, suscitato contra Cardinales clamore, isti abierunt insalutato hospite. Alterâ die iidem Cardinales & Ambassiatores Regis Francorû volentes lenire, quæ præcedenti die pronuntiaverant, retulerunt Nationibus & Regi in Congregatione publicâ, quod Joannem induxissent, ad dandum Procuratorium, & continuandum Concilium, quæ tamen omnia credebantur ludicra, & fictè pro parte Joannis oblata.

10. Ubi sacro Veneris die Joannes à Schafusâ de novo aufugisset, rursus turbati sunt cunctorum animi, pluresque ex Nationibus Germanicâ, Gallicâ, & Anglicâ deliberarunt, in crastinum celebrare Sessionem IV. & in ea statuere, tum quod Concilium Constantiense potestatem haberet *immediatè* à Deo, cui etiam Papa obedire teneretur in his, quæ spectant ad fidem, extirpationem schismatis, & reformationem Ecclesiæ in Capite & in membris: tum quod Papa cogi possit, si obedire contumaciter contemplerit. Quæ tamen, contradicentibus pluribus Patribus, apud Nationes conclusa, cum non solum Nationi Italicæ displicerent, sed neque sacro Cardinalium Collegio, ad deliberandum oblata fuissent, ideo dicti Cardinales & Ambassiatores Regis Galliæ noluerunt venire ad Sessionem, nisi omitteretur *secundum* capitulum, & in primo Decreto nulla fieret mentio *reformationis Ecclesiæ in capite & in membris*. Exinde Sabbato sancto in vigilia Paschatis cum Patres jam parati essent ad celebrandam Sessionem IV. mediante Rege Romanorum adhibitum est expetitum moderamen, tum ut omitteretur *secundum* decretum de potestate *coactivâ* Concilij supra Papam, tum ut in primo Decreto nulla fieret mentio *de reformatione Ecclesiæ*. Ubi post IV. hanc Sessionem actum fuisset de articulis & clausulis præinsinuat, & *ibidem* prætermisiss, in Sessione V. restabiliendis, Cardinales partim noluerunt venire ad Sessionem, partim ne scandalum publicum, & dissolutionis Concilij periculum oriretur, ad eam venire statuerunt, præmissâ etiam protestatione secretâ, quod non irent animo contentiendi his, quæ audiverant in ea V. Sessione statui debere. Quam protestationem fecerunt quoque Legati Regis Galliæ quàm strictissimè conjuncti cum Cardinalibus. Et ideo Cardinalis Florentinus, ad quem tunc spectabat Decretorum publicatio, rogatus ut Decreta legeret, munus illud exequi recusavit, sed alter ejus vices subire jussus fuit.

11. Quibus ita constitutis, progredimur ad expendendum; quantum momenti adferri possit ex prædicti Concilij tum Pisani, tum Constantiensis actis & Decretis ad Concilij supra Papam auctoritatem comprobendam? Et quia dicebatur *superius*, stante dubio Papatus inextricabili pro-

pter dubium *Facti & Juris*, provisionem de Papâ spectare ad Concilium, idcirco præliminariter venit hic etiam discutiendum; Ex quibus Verbi Divini fundamentis subsistat certitudo Papatus ad excludendam omnimodam Juris & Facti de Papa dubietatem? Quia porro Synodus Pisana Gregorium XII. & Benedictum XIII. ceu schismatis fautores, & articuli fidei de unâ Ecclesiâ, temeratores ac Hæreticos deposuerunt, ideo consulto hic quoque inquiritur; Qualiter subsistat ista Hæretica pravitas contra Gregorium & Benedictum imputatio? Post quorum adeo decisionem sequentibus paragraphis faciendam, opportunè examinabitur; Quantum vigoris sit in prædictis Decretis Concilij Constantiensis?

S. I.

Ex quibus Verbi Divini fundamentis subsistat certitudo Papatus ad excludendam omnimodam Juris & Facti de Papâ dubietatem?

Certitudo Papatus in quolibet etiam individualiter spectato legitimo Petri successore reducitur in hæc *Matth. 16.* exarata Christi Domini verba: *Super hanc Petram ædificabo Ecclesiam meam; Et, Tibi dabo claves Regni Cælorum.* Nam primò sub hisce verbis Divinis Apostolica clavium auctoritas connectitur cum perpetuo Ecclesiæ statu; nec adeo pro solo Petro, sed pro ejusdem perpetuis in futurum successoribus, tenet ea Christi constitutio, in vi cujus ædificatio Ecclesiæ sit super Petram, seu Petri Cathedram. In quibus proinde Christi verbis apprimè notandum venit, non subsistere Christi, verba, *Tibi dabo claves Regni Cælorum*, nisi respectu illius personæ, quæ non tam materialiter, quàm formaliter, quoad *Cathedrâ Apostolicam officium*, est Petrus, sive Petra, super quam ædificatur Ecclesia. At ædificatio Ecclesiæ est formaliter per fidem. Quia igitur Petri successor non intelliguntur datæ claves Regni Cælorum, nisi quatenus super ipsam ceu Petram ædificatur Ecclesia, hæc verò ædificatio stare debet per fidem, manifestè sequitur, non prius personæ in Papam electæ datas intelligi claves Regni Cælorum, quàm ab Ecclesiâ intuitu illorum Christi verborum sit per fidem receptus in legitimum Petri successorem. Eo ipso autem, quod Ecclesia sit una, nequit dici in Papam receptus ab Ecclesia, in quem non unanimes Ecclesiæ consensus conspirat. Quotiescunque ergo per schisma Ecclesiæ membra scinduntur, diversos Papæ loco, recipiendo, nequit pro tunc ulli competere character à Christo constitutus, quod sit Petra, super quam ædificanda esset Ecclesia, nec adeo ulli ex schismaticis ejusmodi Pontificibus dici potest concessa auctoritas clavium Regni Cælorum, utpote unice per Christum destinata illi, quem Ecclesia agnovit Petri Successorem, ceu Petram, super quâ ædificanda sit Ecclesia.

Hinc pro secundo, haud difficulter intelligitur,

igitur, quam firmum subsistat illud Parisiensis & Bononiensis Universitatum *superius* adductum principium, quod nempe stante dubio Papatus inextricabili propter *dubium Facti & Licitis*, provisio spectet ad Concilium, seu Ecclesiam Universalem. Nam isthoc principium latum fuit ab ijs Universitatibus tempore schismatis ex Gregorio XII. & Benedicto XIII. de Papatu contententibus Ecclesiam gravissime infestantis. Tunc verò procul aberat, ut Ecclesia dici posset edificata super Petram, seu Petri in Cathedrâ Apostolicâ successore: sicut enim Ecclesia in se una est, sic ejus edificatio stare non potest sub scissurâ, quâ una pars unum, altera recipit alterum, ceu Petræ & Cathedræ Apostolicæ possessorem. Quia ergo clavium potestas per Christum non est promissa nisi Petræ, super quam edificata est Ecclesia; consequens est, in eo statu nullum re ipsâ fuisse Papam, adeoque Ecclesiæ Universalis seu Concilio potestatem, imò obligationem fuisse, providendi de Papatu.

Verùm pro *tertio* disquiret aliquis, quomodo subsistat illud principium, ex quo dicitur Concilium Pisanum deposuisse duos de Papatu contententes, quod scilicet fovendo schisma, operarentur contra articulum Symboli de unâ Ecclesiâ Catholicâ, sicque hæreseos reos se re ipsâ probarent? Num enim dicere fas est, hæreseos reum esse, quisquis agit contra aliquem fidei articulum? Profectò hæreseos reatus subsistit ex temerata Prima Veritate, aliquem fidei articulum revelante. Potest autem absque temeratione Primæ Veritatis, Christum nostrum Redemptorem revelantis, imò *actualem* de Christo fidem retinendo, quis operari contra Christum, quin propterea reus dicendus sit fidei erga Christum deperditæ. Quantumvis ergo illi duo de Papatu contententes in effectu sciderint unitatem Ecclesiæ; num propterea fidei erga hanc temerata rei pronuntiandi fuerant? Dicitur equidem debebani, re ipsâ egisse contra materiam fidei, ejusque exigentiam & obligationem, non verò ex eo præcisè reputandi videbantur *formaliter* temerasse fidem, seu Primam Veritatem fidei motivam & specificativam. Hæc proinde ex causâ arbitrator, illud Patrum Pisanorum arbitramentum non tam fuisse causam motivam in deponendis illis Pontificibus schismaticis, velut ob hæresin jam essent re ipsâ per Christum depositi: quam fuerit causa duntaxat impulsiva, ansam præbens principio per nos *superius* sancto. Eo ipso enim, quod neuter illorum de Papatu contententium fuerit in statu, in quo super ipsum, ceu Petram, edificaretur Ecclesia, ipsum unanimiter fide recipiendo tanquam Petræ seu Cathedræ Apostolicæ possessorem; ideirò clarum erat, in utroque defecisse conditionem à Christo positam pro dandis Ecclesiæ clavibus, illi unicè per Christum destinatis, qui per fidem esset ab Ecclesiâ receptus in Petram seu Petri successorem.

Quamvis proinde pro *quarto* Patribus Pisanis ijs fuerit, in locum duorum de Papatu contententium sufficere Alexandrum V, ne-

que tamen electus Pontifex pertingebat ad statum illum, quo Ecclesia per fidem unanimem ipsum agnosceret Papam, sicque sub statu ejusmodi numerari posset inter illos, de quibus pronuntiavit Christus, *Tibi in Petra ab Ecclesia, (unitatem personante) recepto dabo claves Regni celorum.* Veluti hæc constant ex dictis *superius*; nempe ex susceptione Alexandri V. à Concilio Pisano in Papam electi non extinctum, sed adactum fuisse schisma, sicque continuatum fuisse obicem illum de Ecclesiâ super unam Petram edificandâ, ac proinde clavibus uni Petri successori per Christum conferendis. In qua forte multò magis erat Ioannes XXIII. nec adeò pervenit unquam ad statum illum, in quo esset verus Petri successor: dum non nisi pars Ecclesiæ nitebatur super ipsum edificare, Universalis Ecclesiæ scissurâ ubique tunc prævalente.

Ex præadductis principijs pro *quinto* elucidat, quomodo speciali ratione verificetur de Papatu, quod creatio Papæ fiat à Spiritu sancto? Etenim creatio Papæ fit in vi verborum Christi, quibus Petro cum ordine perpetuæ successionis dictum fuit: *Tibi dabo claves Regni celorum.* Hæc autem verba, uti ex sacro Contextu patet, dicta sunt Petro, ejusque successori, quatenus est Petra, super quam edificatur Ecclesia. Hæc verò Ecclesiæ super Petram edificatio, non est nisi per fidem, quatenus per eam ad illa Christi verba reflexam, ab Ecclesia recipitur quis ceu verus Petri successor, adeoque possessor Petræ seu Cathedræ Apostolicæ. At fides non est nisi ex Spiritu sancto. Ergo instans illud, in quo ab Ecclesia quis recipitur in legitimum Petri Successorem, & Petræ ac Cathedræ Apostolicæ possessorem, est specialiter à Spiritu sancto.

Neque verò hoc ita accipiendum est, ac creatio Papæ in verborum Christi, *Tibi dabo claves Regni celorum*, non prius subsisteret, quam Universalis Ecclesiæ unanimi consensu per fidem illis Christi verbis nixam, illum, qui à Cardinalibus eligitur in Papam, ceu legitimum Petri successorem receperint. Nam ubi concursus est electio, in primarijs suis membris Ecclesia ex tunc jam recipit electum ceu legitimum Petri successorem, elucetque exinde evidentiâ credibilitatis, in vi cujus possitis, qui concorditer designatus est Petri Successor, per fidem recipi ab omnibus fidelibus ceu Petræ, & Cathedræ Apostolicæ possessor. Quæ equidem credibilitatis evidentiâ tunc ita propagari incipit per Universam Ecclesiam, ut sub hujus tandem unanimi consensu stet consummata ac prorsus convincens credibilitatis evidentiâ, in vi cujus per fidem, præadductis Christi verbis nixam, oporteat, firmiter credere, Papam ab Ecclesiâ unanimiter receptum, esse Cathedræ, seu Petræ Apostolicæ legitimum possessorem.

Secus res se habet, ubi in ipsa Papæ electione est discordia, ita ut nulla saltem convincens stare unquam possit credibilitatis evidentiâ, in vi cujus per fidem in præacta Christi

Christi verba redactam, ex ijs, qui contendunt de Papatu, recipi quisquam possit in certum Papam, ceu indubitatum Cathedræ Apostolicæ possessorem. Cujusmodi status & conditio Papatus erat tempore Concilij Pisani & Constantiensis, usque dum legitime electus fuit Martinus V. Unde mirum est, Clerum Gallicanum in suo presentis Instituti articulo secundo Decretis Sessionis IV. & V. Synodi Constantiensis, in statu dubij Papatus editis, tantam tribuere auctoritatem, ut per eam contendat, moderari plenam Sedis Apostolicæ in rebus spiritualibus potestatem. De quo aded puncto ex professo agemus in subsequentibus paragraphis.

§. II.

Quantum momenti sit in Decreto I. Sess. IV. Concilij Constantiensis ad probandam Concilij super Papâ superioritatem?

19. **C**ompilatio Actorum Concilij Constantiensis sub tempore Synodi Basileensis à quibusdam ejus deputatis facta, refert præinsinuatam Sess. IV. Constantiensis decretum primum sub hoc tenore. Hæc sancta Synodus Constantiensis, Generale Concilium faciens pro extirpatione presentis schismatis & unione ac reformatione Ecclesiæ Dei in Capite & in membris fienda &c. decernit & declarat primò, quòd ipsa Synodus in Spiritu sancto congregata, legitime Generale Concilium faciens, Ecclesiam Catholicam militantem representans, potestatem à Christo immediatè habet, cui quilibet, cujuscunque status, vel dignitatis, etiamsi Papalis, existat, obedire tenetur in his, quæ pertinent ad fidem, & extirpationem dicti schismatis, ac reformationem Generalem Ecclesiæ Dei in Capite & in membris. In quo decreto vim facere nititur illa Basileensis compilatio per verba; Pro reformatione Ecclesiæ Dei in Capite & in membris. Hæc namque voces videntur respicere etiam verum Papam, ceu Caput Ecclesiæ Dei. Si ergo Concilio Constantiensis fas erat, facere Decretum pro reformatione Ecclesiæ in ipso etiam Capite, consequenter videtur hinc evinci, à Synodo Constantiensis fuisse præsentâ superioritatem Concilij supra Papam, verum Ecclesiæ Caput.

20. Verùm hujus illationis energia mox evanescet ex ijs, quæ tam in via Facti, quam in via Juris proximè deducemus. Primò igitur quoad viam Facti contraponitur historia Concilij Constantiensis antehac summarie relata, & hic breviter repetenda. Nempe Ioanne XXIII. se subrahente Concilio, plures eundem ex Nationibus Germanicâ, Gallicâ, & Anglicanâ deliberabant, celebrare Sess. IV. & in ea statuere, tum quòd Concilium Constantiensis habeat potestatem immediatè à Deo, cui etiam Papa teneatur obedire in his, quæ spectant ad fidem, extirpationem schismatis, & reformationem Ecclesiæ in Capite & in membris: tum quòd Papa cogi possit à Concilio, si obedire contumaciter contempserit. Quia verò hæc non

solùm displicebant Nationi Italianæ, sed & sacro Cardinalium Collegio ad deliberandum oblata non fuerant, noluerunt Cardinales à Concilij ad Ioannem XXIII. legatione reducere, Ambassiatoreſque Regis Galliarum, venire ad Sessionem, nisi inter alia capitula omitteretur secundum, & in primo Decreto non fieret mentio reformationis Ecclesiæ in Capite & in membris. Quod etiam evictum fuit. Quamvis enim, ubi alterâ die deventum erat ad Sessionem IV. hæc particula de reformatione Ecclesiæ in Capite & in membris necdum fuerant deletæ in schedola, quam publicare iussus fuerat Cardinalis Florentinus: hic tamen perveniens ad ea verba substitit, eaque falsa, & præter communem deliberationem addita fuisse, asseruit, sicque effecit, ut omitteretur clausula de reformatione. Neque defunt manuscripti Codices etiam Gallici, in quibus Decretum primum Sessionis sine clausulâ de reformatione exhibetur; veluti sunt Manuscripta Parisijs asservata, & ante aliquot annos ex Bibliotheca Thuana ibidem edita, in quibus decreta Sessionis IV. ex speciali Galliarum Legatorum relatione exhibentur, & sine mentione illius clausulæ posterorum memoriæ consecrantur.

Quâ de causâ pro secundo illud primum Sessionis IV. Constantiensis Decretum sub hæc verborum formula accipiendum est: Primò declarat, quòd ipsa Synodus in Spiritu sancto congregata, legitime Generale Concilium faciens, Ecclesiam militantem representans, potestatem à Christo immediatè habet, cui quilibet, cujuscunque status, vel dignitatis, etiamsi Papalis, existat, obedire tenetur in his, quæ pertinent ad fidem & extirpationem dicti schismatis. Probat hæc formula. Tum quia tres Codices manuscripti, continentes Acta Constantiensis Concilij, ab ipsis Notarijs conscripta, ex quibus Basileenses Decreta Constantiensia compilârunt, non habent illa verba contenta in primo Decreto Sess. IV. & ad reformationem Generalem Ecclesiæ in Capite & in membris. Extant insuper quatuor manuscripti Codices continentes gesta indubitata Constantiensis Synodi, quorum duo circa ipsius Constantiensis Concilij tempus conscripti, licet habeant multò plura, quàm hæctenus fuerunt edita, nullam tamen in Decreto Sessionis IV. faciunt mentionem de reformatione Ecclesiæ in Capite & in membris. Duo demum Codices, continentes regestum Actorum Constantiensis Concilij, quorum unus circa tempus ipsius Concilij scriptus, spectavit ad Cardinalem Sirletum, alijs antiquo charactere Italico conscriptus est, tametsi omnia Acta contineant à prima Sessione usque ad electionem Martini V. in Decreto tamen Sessionis IV. nullam faciunt mentionem illius clausulæ de reformatione in Capite & in membris. Indubitatum igitur est, prædicta verba, quæ in alijs Codicibus Actorum Constantiensium exhibentur, erroneè fuisse à Basileensibus adjuncta Decreto Constantiensis Sessionis IV. Tum quia extat adhuc celeberrimus Codex Capranicensis, qui ad usum Cardinalis de Capranica temporibus Concilij Basileensis vi-

derus

detur scriptus, in quo deest illa quoque clausula de reformatione Ecclesie in Capite & in membris. Accedit alius Codex antiquissimus, qui ex Bibliotheca Cardinalis Ludovisij in Bibliothecam Cardinalis Ottoboni migraverat, atque hujus liberalitate in Bibliotheca Vaticanâ repositus fuit, in quo eadem omnino desiderantur. Testatur denique Schelstratus, inter omnes manuscriptos Codices Constantiensis Synodi, quos magno numero viderit, nullum se reperisse, in quo verba illa habeantur, præter unum, in quo Tabellarius, cum originale difficili charactere exaratum esset, Aëta descripsit ex impressis Codicibus, & verba illa contra fidem Originalis manuscripti, Decreto primo Sessionis IV. Constantiensis adjunxit. Quibus ita constitutis, satis elucet, Decretum primum Constantiense Sessionis IV. restringi ad tempus schismatis, sicque evanescere argumentum ex compilatione Basileensium, clausulam illam de reformatione Ecclesie in Capite & in membris indebitè intrudentium, desumptum ad probandam Concilij Constantiensis prætensionem de Concilij super Papam etiam certum auctoritate.

Sed ad ea, quæ iuris sunt, progrediendo, pro tertio lubet percontari, quomodo Concilium Constantiense pro statu Papæ dubij poterit prætere esse immediatè à Christo? Etenim ex Matth. 18. constat, Concilium Oecumenicum non consistere, nisi sit congregatum in nomine Christi, sive vicariâ Christi auctoritate, non nili penes certum Papam subsistente.

Verùm dicere omnino oportet, quod Synodus Constantiensis cum veritate asseveraverit, suam potestatem esse immediatè à Christo. Indubitatum namque est, potestatem Episcopalis characteris esse immediatè à Christo, in eoque radicatum esse jurisdictionem Pastoralem, nuncupari solitam radicalem, in Corpus Christi mysticum, nempe fideles, potestatem spiritualem, seu Ecclesiasticam: ad quam Paulus Apostolus Ad Rom. 20. volebat intentos esse universos Ecclesie Præsules dicendo: Attendite vobis, & universo Gregi, in quo vos Spiritus sanctus posuit Episcopos, regere Ecclesiam Dei. In quantum ergo character Episcopalis immediatè à Christo seu principali Causâ collatus, intrinsecum ac essentialem habet ordinem ad Corpus Christi mysticum, in tantum Spiritus sanctus in vi ipsius Episcopalis characteris posuit Episcopos regere Ecclesiam Dei: quemadmodum etiam character Sacerdotalis eatenus protenditur super Corpus Christi mysticum, quatenus importat potestatem absolvendi à peccatis fori pœnitentialis propriam. At verò hæc ipsa Sacerdotalis à peccatis absolvendi potestas in ordine ad peccata mortalia, ut sortiri valeat suum effectum, indiget quidem actuali seu formali per Episcopum, vel Papam concedendâ jurisdictione, & tamen absque hujus delegatione seu collatione specificâ, pro casu necessitatis prodire potest in effectu validè absolutionis moribundo impendendâ. Sic proinde pastoralis in character Episcopali radicata potestas ex intrinsecâ naturâ suâ eatenus

respicit Corpus Christi mysticum, sanguine Christi redemptam Ecclesiam, ut in ordine ad actuale sui exercitium, secundam viam ordinariam indigeat aliquâ sui morali aëtuatione per jurisdictionem formalem & proximam à Papâ derivabilem faciendâ. Nihilominus vi ejusdem characteris Episcopalis ex natura sua intrinseca respicientis Corpus Christi mysticum, sicque ex substantiali sua habitudine ordinati ad universalis Ecclesie Bonum publicum, in casu extraordinaria necessitatis, quæ maximè urget, dum nullum noscitur Ecclesie sanctæ Caput Oecumenicum, pro tunc resultat obligatio providendi publico Ecclesie Bono. Unde vi ejusdem characteris Episcopalis, & in hoc radicata gubernativa erga Christi Ecclesiam potestatis, à Christo immediatè competit Episcopis libera & expedita facultas ad prospiciendum in casu publicæ necessitatis fidelibus, Ecclesie quæ sanctæ in ijs, quæ fidem ac extirpationem schismatis, atque Capitis certi provisionem concernunt. Quia proinde Generalis quædam Episcoporum illo Christi characteris insignitorum, & in vi hujus characteris à Spiritu sancto ad Ecclesie sanctæ regimen ordinatorum Congregatio representabatur in Synodo Constantiensi, ad schismatis, fideique errorum extirpationem coadunatâ, rectè dicitur fuisse congregata legitimè in Spiritu sancto, à quo scilicet omnes illi Episcopi ad Ecclesie regimen, ejusque Bonum publicum erant ordinati. Quare Synodi istius potestas erat immediatè à Christo, utpote coalescens ex Episcoporum pro publico Ecclesie sanctæ Bono, nempe hæresum ac schismatis extirpatione ibi aggregatorum in unum collatis, à Christo seu Causâ primariâ, unâ & Spiritu sancto immediatè promanantibus characteribus.

S. III.

Quantum valeat Decretum Sessionis V. Concilij Constantiensis ad probandam Concilij super Papa superioritatem?

Hoc Decretum ita se habet: Declarat Synodus, quod ipsa in Spiritu sancto legitimè congregata, Concilium Generale faciens, & Ecclesiam Catholicam representans, potestatem à Christo immediatè habet, cui quilibet, cujuscunque status, vel dignitatis, etiamsi Papalis existat, obedire tenetur in his, quæ pertinent ad fidem, & extirpationem dicti schismatis, & reformationem dictæ Ecclesie in Capite & in membris. Item declarat, quod quicumque, cujuscunque conditionis, status, dignitatis, etiam Papalis, qui mandatis, statutis, seu ordinationibus, aut præceptis hujus sacre Synodi, vel cujuscunque alterius Concilij Generalis legitimè congregati, super præmissis, seu ad ea pertinentibus factis, vel faciendis obedire contumaciter contempserit, nisi resipuerit, condignè pœnitentiæ subiciatur, & debitè puniatur, etiam ad alia iuris remedia, si opus fuerit, recurrendo.

Hinc pro primo objicit Maymbourgus. Posito, verba illa: Et ad reformationem Ecclesie in Capite, & in membris, non contineri in Decreto

Moritas
CIVILICA
CIVILICA

24.
25.
Pag.
280. n.
51. 66
seq.

creto primo *Sessiois IV.* clarum tamen esse, quod *posita sint in Decreto Sessiois V.* Nihil autem referre, quânam *Sessioe sit statuta illa clausula.*

26. Verùm isti objectioni occurrit Schelstratus, asserendo, plurimum referre, quod clausula illa *Sessioe V.* potius, quàm *IV.* fuerit edita: quâvis enim utraque illa *Sessio* ab una tantùm ex tribus Pontificum de Papatu contententium Obedientijs facta sit, ac proinde neutra plenum robur habere possit, differt tamen *Sessio V.* à *Sessioe IV.* quod illa celebrata sit, contradicentibus gravioribus de Obedientia Ioannis XXIII. Patribus, cum e contra *Sessio IV.* habita fuerit consentientibus omnibus, qui erant de dicti Ioannis XXIII. obedientiâ, licet non intervenerint Antistites, qui fuerant de obedientia Gregorij XII. & Benedicti XIII. Quamvis igitur non agatur hic de Decreto Concilij Generalis, ad quod omnes fideles tenentur, sed de Decreto Concilij, quod ob varias rationes meritò vocatur in dubium, hoc tamen necessum est, tantò magis infirmari, quanto plures rationes militent contra illud. At ultra rationes, ob quas Decretum *Sessiois IV.* revocari potest in dubium, contra Decretum *Sessiois V.* repetitur etiam illa, quæ desumitur ex contradictione plurium Patrum, qui erant etiam de Obedientia Ioannis XXIII. Quia igitur clausula illa de reformatione solum *Sessioe V.* fuit publicata, quæ *Sessio*, uti mox ulterius patebit, multis infirmatur rationibus, ideo Decretum continens eam clausulam, minimè firmum dici potest ac debet.

27. Firmatur pro secundo hæc responsio ex relatione historica paucis hic reiteranda. Ubi namque post *Sessioem IV.* deputati quatuor Nationum die 2. Aprilis statuerunt, quod proxima *Sessioe V.* omnes articuli & clausulæ per Nationes concordatæ in ultima *Sessioe* prætermittæ, expedirentur. Exinde Cardinales Nationibus nullatenus consentientes quoad clausulas & articulos *Sessioe IV.* prætermittos, cum intellexissent, eos, se invitit, *Sessioe V.* publicandos esse, in primis statuerunt, non venire ad *Sessioem*, sicuti de facto interesse renuerunt quatuor Cardinales: at reliqui, ubi animadverterunt, non posse cunctos sine publico scandalo & periculo dissolutionis Concilij abesse, decreverunt adire quidem *Sessioem*, præmissâ tamen protestatione secretâ: *Quod propter scandalum evitandum irent ad Sessioem, non animo consentiendis, quæ audierant, in eâ statui debere.* Eandem protestationem fecerunt quoque Legati Regis Galliæ, qui sese quàm strictissimè conjunxerant cum Cardinalibus. Quare non solum contra mentem Ioannis XXIII. sed & contra sententiam totius sacri Cardinalium Collegij, Galliæque Legatorum, publicata sunt illa Decreta cum clausulis in præcedenti *Sessioe IV.* prætermittis, & ideo Cardinalis Florentinus, ad quem tunc spectabat Decretorum publicatio, rogatus, ut Decreta legeret, munus illud exequi recusavit, sed hoc præstitit Boznaniensis, uti hæc patent ex

Regesto Constantiensis Concilij in tribus manuscriptis Codicibus. Lectis equidem hisce Decretis, ante *Sessioem V.* apud Nationes deliberatis & conclusis, dicere potuerunt istarum Præsides, quod eorum publicatio placere majori parti Nationum, minimè tamen Cardinalium Collegio: cum enim Cardinales post fugam Ioannis XXIII. petissent pro suo sacro Collegio suffragium distinctum à Nationum suffragijs, exinde passim repulsam, separarunt se à Nationibus, nolueruntque eorum Congregationibus interesse; uti patet ex *Actis dicti Concilij, & ex manuscripto Codice Bibliothecæ Regis Christianissimi.* Ubi expressè refertur, Romanæ Ecclesiæ Cardinales post recessum Ioannis XXIII. à Nationibus petivisse, ut ipsorum Collegium quoad suffragia unum votum cum ipsis haberet in *Sessioibus* publicis: in quo tamen repulsam passim sint, ita, ut *Gesta Concilij* hæctenus inedita ad *Sessioem VII.* novent, quod Cardinalibus vix unquam communicata fuerint Decreta publicanda in *Sessioibus*, ut desuper deliberarent. Ex quibus proinde elucet, quàm immeritò scribat Maymbourgus, Decreta *Sessiois V.* contententibus omnibus obedientiæ Ioannis XXIII. Patribus, fuisse publicata. Nonne enim testatur Codex manuscriptus Regis Christianissimi, quod post recessum Ioannis XXIII. Cardinalibus negatum sit votum speciale in *Sessioibus* publicis? Nonne ex septè Codicibus manuscriptis *Gesta*, & regestum Actorum Constantiensium continentibus, manifestum extat, Cardinales noluisse sese Nationibus conjungere, quoad conclusionem Decretorum *Sessiois V.* sed egisse separatim, & tantis viribus obtulisse eorum publicationi? Nonne ex tribus manuscriptis Codicibus patet, Cardinales *Sessiois V.* interesse noluisse, nisi præmissâ protestatione secretâ, quod consentire nolint ijs, quæ audierant, in ea statui debere? Nonne ex *Gestis Concilij* habetur, Cardinalem Florentinum, ad quem de more spectabat, Decreta pronuntiare, dissentium Cardinalium sufficienter indicasse, dum in *Sessioe V.* à Nationibus rogatus, ea legere publicè recusavit? Nonne eadem Concilij Constantiensis *Gesta* perhibent, Cardinalem præsidem *Sessioe V.* pro Cardinalium Collegio, nullum tulisse votum, sicque neminem fuisse, qui unâ cum quatuor Nationum Prælati vice Cardinalium ferret suffragium? Nonne ex his omnibus clarissimè constat, non solum gravissimos Patres à contraclamante multitudine in Congregationibus Nationum superatos per se nullum tulisse votum, sed nec Cardinales per alios Consensum præbuisse?

Sed isthæc proximè exposita concertatio pro tertio facile intelligeretur evanescere, si probaretur, Decreta quarta & quinta Concilij Constantiensis *Sessiois*, esse restricta ad tempus schismatis, & ad statum Papæ dubij. Hoc præstat Auctor Concilij Tridentini, in extinctæ Veritatis, accuratius expendendo, quod Synodus Constantiensis in proloquio contingente dictam *Sessioem IV.* imò & *V.* eatenus dicat, se pro ex-

31.
 patione presentis schismatis, & unione, vel etiam reformatione Ecclesie Dei in Capite & in membris facere Generale Concilium; ut sub his ipsissimis verbis manifestè supponat, Synodum ejusmodi pro tali statu subsistisse absque certo Capite, imò ad certum Caput Ecclesie constituendum in Spiritu sancto legitime congregatam esse. In aperto igitur est, Decreta ejus Synodi pro tali statu condita, non habere locum, nisi in casu schismatis, seu de Ecclesie legitime Capite dubietatis statu. In quâ adeò rerum peritâli Synodus Constantiensis faciebat Generale Concilium, non in statu consummato ac perfecto, utpote Vicarium Christi characterem exigente, sed in statu tendentiæ ad consequendam unionem, reformationemque Ecclesie in membris & Capite eatenus obtinendam, quatenus, oportebat, primum constitui certum Caput Ecclesie. Sub quâ proinde tendentiâ ita erat Synodus illa in Spiritu sancto legitime congregata, ut ejusdem tamen, quâ Concilij Oecumenici, perfectio & consummata infallibilitas minimè subsisteret quâvis tandem supervenisset vicarius Christi character, Decreta ab eâ Synodo condita approbans, suâque muniens auctoritate.

32.
 Firmatur pro quarto hæc intentio nostra, expendendo, quomodò Synodus Constantiensis pro statu, in quo non extiterat certum Ecclesie Caput, potuerit cum veritate dicere, quòd esset representans Catholicam Ecclesiam militantem? Quomodò enim Synodus illa Ecclesiam Catholicam, non ex membris duntaxat Hierarchicis, sed horum Capite visibili constantem, pro tunc representabat, quando Ecclesia militans, quoad certitudinem saltem, imò secundum strictam veritatem, desistebatur tali Capite?

33.
 Verùm sicuti Synodus illa non erat in perfecto Concilij Oecumenici statu, sed erat in statu tendentiæ ad hujus ex Capite Christi Vicario characteris perfectionem, sui que cum legitimo tandem Capite unionem consequendam; sic universalis Ecclesie representatio intra illam Synodum pro statu Sessionis IV. & V. nondum erat consummata, sed ejus consummatio querebatur ex schismatis extirpatione, generali que Ecclesie Dei in certo Capite constituendo, membris que universis cum hoc uniendis reformatione. In quo proinde statu dicendum est, loqui Decreta ejus IV. & V. Sessionis: unde sicut nullus dignitatis Papalis characterem, cum certitudine saltem præferens, tunc existeret, sic Decreta illa nequeunt intelligi, quòd afficiant verum ac certum Papam futuris temporibus Ecclesie præficiendum: quippe cum ibidem disertè dicitur, omnem, cujuscunque, etiam si Papalis exibat dignitatis, teneri ad obediendum in his, quæ pertinent ad extirpationem schismatis, vel etiam Generalem in Capite & membris Ecclesie reformationem; ex certi scilicet Capitis creatione, membrorum que Hierarchicorum Generali cum hoc unione introducendam: cujusmodi adeò restrictiones non aliud respiciunt, nisi perturbatum illud ex Capitis incertitudine resultans tempus.

31.
 Tametsi verò fidei Dogmatum in Synodo illa Constantiensis faciendorum obedientia sub ijs Decretis exigatur etiam à Papâ: uti tamen id Concilium, sic ejus quoque sanctiones dogmaticæ pro tunc erant in statu tendentiæ ad characterem Christi vicarium in terris, haud certò tunc subsistentem, sed ipsiusmet Concilij in hunc finem legitime in Spiritu sancto congregati auctoritate, tandem consequendum. Quo characterè superveniente, in his, quæ ad fidem pertinent, per approbationem certi Pontificis eatenus succedebat sanctionis dogmaticæ consummatio, ut omni, etiam si Papalis existat dignitatis, sit in eis obediendum.

32.
 Nec obstat pro quinto, quòd in Decreto Sessionis V. subiiciatur pœna coercitiva, ipsum etiam Papam constringens, ubi statuitur ejus sacra Synodi, vel cujuscunque alterius Concilij Generalis legitime congregati, obedire contumaciter contempserit. Nam singulariter notandum ibi venit, quòd hæc lex pœnalis, juxta expressa Decreti verba, coarctetur ad præmissa, adeoque ad ea, quæ ad extirpationem schismatis, & reformationem Ecclesie in Capite certo constituendo, membris que Hierarchicis cum hoc uniendis, sic que contendentiibus de Papatu reformandis, pertinebant. Unde fit consequens, ordinationes in præactis Decretis factas, seu pro statu incerti Papatûs faciendas, ita fuisse restrictas ad præacti finis mensuram, ut ordinarentur ad eam Oecumenicæ sanctionis consummationem, quæ non nisi ex Summi Pontificis, ad quem constituendum collimabat ea Synodus, postmodum eligendi vicario Christi characterè obtinenda esset. Juxta quem adeò sensum accipi quoque debere præsentem Cleri Gallicani articulum secundum, videtur evinci ex ejusdem verbis proprijs, utpote quibus disertè asseveratur; Synodi Constantiensis Decreta ibidem allegata, non aliter, quàm ex Sedis Apostolicæ, atque adeò Summi Pontificis postea subsecuti comprobatione, valere tanquam Oecumenica, sic que tantum subsistere immota.

33.
 Sub præacta hypothesi proximè jam expressâ pro sexto dicendum est, Concilium Constantiense in statu IV. ac V. Sessionis non fuisse formaliter Oecumenicum seu Generale, sed materialiter duntaxat ac dispositivè. Explicatur. Constat namque ex dictis superius, quomodò Concilium dici possit Generale secundum denominationem generalitatis tum formalis, tum materialis. Generalitas nempe materialis importat quandam coacervationem Episcoporum ex universo Christiano Orbe convocatorum: quorum character Episcopalis importat quidem aliquid etiam de formali erga universale sanctæ Ecclesie regimen ordine, quasi radicali & transcendentali in Ecclesie publica necessitate, sub schismatis præsertim tempus, ad debitam provisionem universos Episcopos tam sigilatim, quàm collectam constringente, ita tamen, ut ejusmodi regiminis Ecclesiastici ordo Hierarchicus, in characterè Episcopali fundatus, nullatenus proten-

protendi valeat super Papæ auctoritate Oecumenicâ, quin potius ista super illius tam actuacione, quam exercitio morali extendatur. Quamdiu ergo Concilium constat ex solis Episcopis, quantumvis ex toto Christiano Orbe essent convocati, nequit dici perfectè Oecumenicum, seu Generale, nisi vel materialiter duntaxat, vel secundùm quandam adhuc incompletam formalem generalitatis, quâ characteri Episcopali inexistentis, sed quoad sui actuacionem & moralitatem omnimodam supremo Ecclesiæ Capiti Romano Pontifici subordinatæ denominationem: siquidem ex *Matth. 18. cap.* sæpius jam fuerit ostensum, quòd nequè prima Concilij Oecumenici convocatio subsistat, nisi ex vicario Christi Nomine, Papæ in terris proprio, neque præminencia consummatæ in fidei dogmatibus decidendis infallibilitatis habeat locum, nisi ad Hierarchici Ecclesiæ Corporis Decretum Conciliare accedat Capitis consensus: neque indefinita, Papali auctoritati compar, ligandi & solvendi potestas Apostolis collectivè sumptis, nempe quâ Ecclesiâ Hierarchicam representantibus, pro perpetuo Ecclesiæ statu promissa, competere possit Concilio, nisi quâ indivisibiliter & Papam, & Apostolorum in Episcopali characterè Successores in unâ Synodo collectos complectenti. Quàm parum proinde corpus organicum hominis dici potest humanū nisi materialiter & dispositivè, quamdiu ipsi deest anima, ceu forma in Esse humani corporis essentialiter ac formaliter constitutiva: sic neque Concilium potest denominari completè ac formaliter Oecumenicum seu Generale, nisi Ecclesiæ Corpus Hierarchicum ex Episcopis ac Præsulibus in Synodo aggregatis consistens, sit unitum Romano Pontifici, ceu suo & sanctæ Ecclesiæ Capiti universali atque Oecumenico. Quandoquidem igitur Conciliū Constantiense pro statu schismatis, & Papæ dubij perinde habendum fuerit, ac si nullus eidem interesset verus Papa, in facie sanctæ Ecclesiæ præferens characterem Capitis Oecumenici, imò tempore *quarta & quinta Sessionis Constantiensis* ne dubij quidem Papæ character intervenerit, quin imò ne quidem Episcopi dubiorum Paparum obedientijs diversimodè addicti, universi ibi præsentés extiterint: meritò jam sciscitari licet, quomodò pro tali statu Synodus illa uti poterit titulo *Generalis Concilij*, nisi quoad generalitatem quasi materialem, & incompletè duntaxat formalem, quâ Episcopali characterè insignitam, subsistentem pro tunc sub statu tendentiæ, tum ad omnimodam integritatem materialem ex duorum Paparum obedientijs coadjuvandam, & cum Ioannis XXIII obedientiâ postea coadunandâ, tum ad perfectam ex Papâ certo sufficiens, suisque Conciliaribus Decretis accessuro substitutam formalem generalitatem. Sub cuiusmodi adeò restrictione, poterat Synodus Constantiensis pro eo statu dici representans Ecclesiam Catholicam militantem, quatenus elicit Ecclesiæ Hierarchicum, sed adhuc incompletum, & Capite certo destitutum, Corpus representabat, sub ordine tendentiæ ad istam sui ex Capite integritatem recuperandâ,

ex pag.
288. n.
60.

S. IV.

Quenam opponi possint exceptiones adversus IV. & V. Sessionem Concilij Constantiensis, casu, quo sub eandem Decretis prætenso fuisse Concilij super vero & indubitato Papâ superioritas & auctoritas, maxime coercitiva?

Sub præacta hypothese excipi posset primò adversus Decreta Sessionis IV. & V. Constantiensis, non fuisse in ijs servatam formam Concilij à Christo constitutam, nec addèd Christum unâ cum Spiritu sancto eidem adstitisse. Etenim Christus *Matth. 17.* Apostolos missurus ad docendas omnes Gentes, *v. 20.* eidem promisit: *Et ecce ego vobiscum sum omnibus diebus usque ad consummationem sæculi.* Hæc igitur assistentiæ Christi promissio noscitur esse annexa characteri Apostolico usque ad consummationem sæculi in Ecclesia permanfuro. At ea Christi promissio est ipsissima illa, quam Christus iterum ad mortem, *Ioann. 14. v. 16.* fecerat eidem Apostolis: *Ego rogabo Patrem, & alium Paracletum dabit vobis, ut maneat vobiscum in æternum, Spiritum veritatis.* Ista proinde Spiritus sancti assistentiæ ex Christi orationis efficaciam in æternum persisit eatenus in Apostolis, quatenus semper est annexus characteri Apostolico. At verò iste character Apostolicus, non consistit in præcio characterè Episcopali, sed in indefinitè ligandi & solvendi auctoritate; prout patet ex *Matth. 18. cap.* Neque verò iste Apostolicus indefinitè ad ligandum & solvendum potestatis character, juxta dicti *capitis 18.* sacrum contextum, reperitur in aliquo Ecclesiastico Concilio, nisi sit aggregatum in Nomine Christi, quod Christi nomen unice præfert Apostolica Christi vicaria auctoritas. Atqui sublatis Apostolis, cum solius Petri Apostolica in terris superstit auctoritas, neque verò ista Apostolica auctoritas, saltem antecederet ad Concilij Oecumenici aggregacionem reperiri in ullo, nisi in Petri successore Romano Pontifice, eivendit hinc reddidit notum, non posse Oecumenicum Concilium, cui Christi ac Spiritus sancti assistentiæ sit Divinitus repromissa, ullatenus intelligi, nisi Petri, ejusque successoris Apostolica interveniat auctoritas. Postit igitur eâ hypothese, quòd Sessionis V. Constantiensis Congregatio sibi pro tunc vendicasset auctoritatem ejusmodi Apostolicam absque ullius Papæ interventu, atque adeò cum exclusione characteris Apostolici, prætendendo scilicet Concilij cephalicè super Papâ superioritatem: nequisset sanè pro eo statu habuisse illam à Christo promissam sibi ac Spiritus sancti assistentiæ: cum reverà ex nullo Evangelij apice possit vel umbra afferri ad probandum, quòd character Apostolicus indefinitam ligandi & solvendi potestatem præferens, conveniat Synodo non insignitæ Christi vicario, soli Petri successoris proprio, Nomine. Et hinc mirum non est, tot tumultibus agitatum fuisse V. præcipuè Synodi Constantiensis Sessionem, si con-

contrariam se gesserit erga characterem Apostolicum, sub quo noscitur Concilio Ecclesiastico promissus Spiritus sanctus, unâ cum Christi & Patris Æterni assistentiâ.

Sub præinsinuata hypothese excipi potest *secundò*. Sessionis V. Congregationem Constantiensem in eo se posuisse statu, ut ne quidem *materialiter* & *dispositivè* dici posset Generalis ac Oecumenica Synodus. Explicatur. Constititit namque ab initio hæc Synodus ex Episcopis Joannis Papæ dubij XXIII. Obedientiæ addictis, ad providendum Ecclesiæ de certo Capite in Concilium aggregatis, Sub hoc statu ipsimet characteres Episcopales in unum collati ex *intrinsicâ* naturâ suâ faciebant Synodo potestatem super Papis dubijs, ubi ad schismatis extinctionem id opus foret, etiam deponendis, & prospiciendo de unius indubitati Pontificis successione, uti ex *antecedentibus* constat. Quæ nihilominus Synodus intenta erat de Papis dubijs removendis per spontaneam renuntiationem, sicque erat in statu tendentiæ ad characterem Apostolicum, ex Papæ certi electione sibi met conjungendum, poteratque adeo tunc dici *dispositivè* & *materialiter* Generalis, utpote habens aptitudinem ad Concilij Oecumenici formalem ex Papa postea eligendo characterem obtinendum.

Verùm ubi Ioannès XXIII. Constantiâ aufugerat, non attento, quod iteratò promississet renuntiationem, Synodus illa descendit non solum ad auctoritativum processum contra illum Papam dubium, sed uti pars adversa prætendit, ad Decretum Concilij super Papam quoque certum superioritatis definitivum. In quo adeo statu ea Synodus se posuit in statu contrario erga characterem Concilij, quâ Oecumenici *formaliter* constitutum.

Probat ut istud subsumptum. Si namque Adversarij totum evolvant Evangelium, non poterunt ullum assignare apicem, qui secus ac *Matth. 18.* est traditum, statuatur Concilij Oecumenici characterem, ex alio quàm Christi Nomine vicario consistentem. Neque verò dicere fas est, Apostolicam auctoritatem Christi Nomen præferentem, ac sub *indefinitâ* ligandi & solvendi potestate consistentem, ex ullo Apostolorum, si *divisim* spectentur, transiisse in aliquem successorem, unico Petro excepto, cui claves Regni cælestis cum ordine ad perpetuum Ecclesiæ statum, adeoque cum jure successione sunt collate. Quæ verò *indefinitâ* ligandi & solvendi potestas Apostolis *collectim* sumptis, quâ Ecclesiam Universalem representantibus *cit. 18. Matth.* est promissa, noscitur ex sacro contextu non aliter subsistere, nisi Concilium fuerit congregatum in Nomine Christi vicario, antecedenter se habente ad Concilium: quippe cum istud debeat convocari per hoc Christi Nomen vicarium unice jam subsistens in Petri successore. Quia igitur *secundum præsuppositam hypothese* Congregatio illa Constantiensis in *Sessione V.* adversus istum Petri successoris proprium characterem se opposuit, qui est Christo *immediatus* & *proximus*

vicarius, superponendo characterem Christo immediatiorem, indeque adeo superioriorem, dum nempe statuit Concilij super Papa superioritatem: idcirco Synodus illa nequibat pro tunc permansisse in statu etiam *materialiter* duntaxat, ac *dispositivè* Oecumenici Concilij, quamvis postea non ad istum solummodò statum redierit, sed tandem ex accessu Pontificis Martini V. pervenerit ad statum Synodi *complete* ac *formaliter* Oecumenicæ, subsistentis scilicet ex vicario Christi characterem, illi ex tunc certo Papæ inexistente.

Juxta præfatam hypothese excipi potest *tertiò*. Pro statu V. præsertim Sessionis se protendentis ultra schismatis statum, atque Concilij super Papâ etiam certo superioritatem decernentis, non potuisse tunc in Synodo Constantiensi Ecclesiam Universalem sufficienter, ac perfecte representatam fuisse. Explicatur ac imprimis ostenditur, stante illâ hypothese, ne *materialem* quidem generalitatem pro statu V. Sessionis habuisse locum in Concilio Constantiensi, atque adeo istud haud fuisse sufficienter representativum Ecclesiæ Universalis, etiam quoad *acephalum* illius Corpus Hierarchicum. Cum equidem Christus *Matth. 18.* discretis verbis sit contestatus, se in medio eorum fore, *ubi duo vel tres in nomine suo congregati fuerint*; clarè hinc evincitur, Concilij Oecumenici generalitatem constare posse ex paucioribus quidem Præsulibus Ecclesiasticis, modò isti congregati fuerint in nomine Christi ad totum Orbem Christianum se protendente. At neque convocatio ista, neque aggregatio Præsulum Ecclesiasticorum, pro Synodo Constantiensi prætendi potest esse facta sub certo Christi vicario characterem. Unde quia hic character incertus, vel etiam nullus fuit in Ioanne XXIII. convocante Synodum Constantiensem, nequibat hinc Ecclesia certificari de statu Oecumenici Concilij. Non poterat igitur ea Synodus in facie Ecclesiæ haberi quâ Generalis, nisi *dispositivè* fortassis & *materialiter*, non aliter tamen, quàm sub respectu ad indubitatum Christi vicarium characterem, soli Papæ certo *secundum prudentialis credibilitatis evidentiam* inexistere possibilem.

Etsi verò ipsorum etiam Præsulum characteres Episcopales in unam Synodum Constantiensem collati ex suo *transcendentali* ad Ecclesiæ regimen ordine, atque adeo ex suâ connatâ ad certum Ecclesiæ Caput habitudine & ordinatione *intrinsicâ*, jam fundarint *materialem* quandam Concilij generalitatem, sub statu tendentiæ ad certi Papæ characterem obtinendum ordinatâ: hæc ipsa tamen generalitas *materialis* pro eo etiam statu, quo Synodus Constantiensis supra Papam certum contendeat se efferre, necdum complectebatur Episcopos ac Præsules, Benedicti XIII. & Gregorij XII. obedientiam professos. Quæ integritas *materialis* in Concilij Constantiensis V. præsertim *sessione* tantò magis decreverat, quod ex ipsâ etiam Ioannis XXIII. obedientia, quàmplures Patres, in *contrarium*

38.

PAG.
305. N.
71. C.

39.

rium protestati fuerint. Imò dum Congregatio ejusmodi à charactere Concilij Oecumenici formaliter constitutivo, vicario scilicet Christi nomine se alienum ostendebat, ex tunc prorsus deficiebat Conventus illius ordo & habitudo ad characterem Christi vicarium, siquidem iste per essentiam suam non admittat auctoritatem Christo immediatam, atque adeò se majorem; sicque proinde sancitâ Concilij super Papam auctoritate, jam abjiciebatur ille vicarius Christi character. Unde quando prædictæ Sessionis V. Congregatio Constantiensis, neque reliquarum duarum Obedientiarum Patres; neque plures ex Ioannis XXIII. Obedientiâ Præsules, utpote in contrarium protestantes complexa est, sed insuper desijt esse in tendentia ad sui complementum formale & substantivum, ex immediato Christi vicario characterem, solius Papæ proprio, sibi adsciscendum: omninò consequens est, tunc ne quoad materiam quidem hierarchici Corporis generalitatem fuisse illam Synodum Ecclesiæ universæ sufficienter representativam.

40. Pro quarto ostenditur præterea, stante præfatâ hypothesi in statu Sess. V. Synodo Constantiensis longè magis defuisse formalem generalitatem, atque adeò vim Ecclesiæ Universalis sufficienter & completè representativâ. Etenim Concilium Oecumenicum venire nomine Ecclesiæ, dicere debent illi universi, qui assleverant, ipsi appropriari posse illud *Matth. 18. Dic Ecclesiæ. Et. Qui Ecclesiam non audierit, sit tibi sicut ethnicus & publicanus.* Num verò sub isto Ecclesiæ vocabulo in hoc sacri Evangelij textu dicere fas est, intelligi Corpus Ecclesiæ Hierarchicum *acephalicè* sumptum; an verò quâ Capiti suo Summo Pontifici unitum? Certè Ecclesiam, quam nefas est, non audire; esse à Christo condecoratam indefinitâ ligandi & solvendi auctoritate Apostolicâ, constat ex sacro Evangelico contextu. Ex quo insuper constat, Ecclesiam illam eâ pollere præminentia, ut, si duo inibi aggregati consenserint, super quacunque re, quam petierint, ipsis fore impertientiam à Patre caelesti. Constat præterea ex ejusdem Evangelij contextu, istos duos esse, qui congregantur in nomine Christi, atque adeò tum Præsules hujus nominis auctoritate aggregatos, tum illum, qui præfert hunc Christi vicarium characterem. Nequit ergo illa in Concilio Oecumenico *representative* consistens Ecclesia *sufficiens* ac *integraliter* subsistere, nisi illi Duo, nempe Corpus Ecclesiæ Hierarchicum nomine Christi aggregatum, & Caput, vicarium Christi characterem præferens, conjugantur in generali Concilio. Quia igitur in Concilio Constantiensis, juxta hypothesein superius positam, pro statu præsertim V. Sessionis, erat defectus tam ex parte Corporis Hierarchici, quam ex parte Capitis: imò quia hujus auctoritas suprema, quâ Christi vicarium nomen immediatè præferens, tollebatur è medio; consequens est, Concilium Constantiense pro illo statu non fuisse Ecclesiæ Universalis sufficienter representativum, ita ut

in ejus medio Christus, unâ cum Patre suo Æterno, ac Spiritu sancto adfuisse dici poterit.

S. V.

In quo sensu juxta Gallicani Cleri Declarationem præsentis articulo secundo positam, accipienda sint Decreta Sess. IV. & V. Concilij Constantiensis?

Clerus Gallicanus in hoc articulo ita tribuit Apostolicæ Sedi plenam spiritualium rerum potestatem, ut immota tamen consistere velit sanctæ Oecumenicæ Constantiensis Synodi Decreta de auctoritate Conciliorum Generalium, quæ Sessione IV. & V. continentur. Cujus suæ assertionis rationem videtur in hoc reducere, quod ea Decreta sint à Sede Apostolicâ comprobata, ipsoque Romanorum Pontificum ac totius Ecclesiæ usu confirmata, acque ab Ecclesiâ perpetuâ religione custodita. Rejicit denique illos, qui ad solum schismatis tempus dicta Concilij Decreta detorqueant. Pro quibus singulis accuratius expendendis, sequentes hic proponemus, & discutimus disquisitiones.

Primò igitur exordiendo à puncto extremo, disquirere lubeat; An Conciliorum Generalium, *acephalorum* tamen, auctoritas erga præteritum aliquem Papam extendi valeat ultra tempus schismatis? Ex antecedentibus constat, dum ex schismate nulla elucet saltem convincens credibilitatis evidentia, penes quem Papatus legitime subsistat, tunc re ipsâ deficiere conditionem à Christo positam pro claribus Regni caelorum obtinendis, siquidem Christus ea verba ad Petrum cum successione ordine prolata: *Tibi dabo claves Regni Caelorum, annexerit ad statum, in quo verificetur, Petri successorem ita esse in Petrà, seu Cathedrâ Apostolicâ, ut super ipsam ædificetur Ecclesia.* Quia igitur hæc Ecclesiæ ædificatio consistit ex fide, per quam constituendus in Cathedrâ Apostolicâ, credi debeat esse confors illorum Christi verborum, *Tibi dabo claves Regni Caelorum*; idcirco, dum propter schisma constare haud potest, quis legitimus sit Petri successor, seu quem præfata Domini nostri verba contingant, nequit pro tunc status ille subsistere, in quo clavium auctoritas Apostolica in vi verborum Christi, alicui de Papatu contentendum reverâ sit collata. Ultra schismatis hujusmodi tempus, certum insuper est, eum, qui verus erat Papa, si lapsus sit in hæresin, fide Divinâ, seu *substantiâ* Ecclesiæ formâ destitutum, desinere esse membrum Ecclesiæ, adeoque ipso jure *divino* non posse jam esse sanctæ Ecclesiæ Caput, ipsoque adeò *facto & jure* amittere jus Papatûs. Hinc proinde Concilium Generale jam *acephalum*, dum etiam est probabilitas duntaxat de tali hæreseos contaminatione, potest super Papâ jam dubio facto processum *judicialis* instituire, eumque de hæresi *juridicè* convictum

authoritative declarare, quod ipso jure Divino sit a Papatu depositus.

Datur insuper casus, quod Papa per vim, aut violentiam, seu metum gravem ac injustum est intrusus, vel per simoniam inique promotus. Contingere etiam potest, quod in electione Papae designativa interveniat defectus substantialis alicujus requisiti. In quibus universis casibus non potest persona ad Papatum sic intrusa pertinere ad statum successione Petri, nec adeo contingant ipsam verba Christi: Tibi dabo claves Regni Caelorum. In qua proinde variorum adeo casuum periculis, nullo etiam intercedente schismate, Papatus re ipsa vacat, nec adeo subsistere tunc potest Synodus Generalis, nisi acephala, ex Episcopalibus characteribus ex toto, quantum fieri potest, Christiano orbe collatis, absque Christi vicario characterem, Oecumenici Concilii formaliter & substantialiter constituto, coalescens. Cui nihilominus Synodo, asseverandum est, competere auctoritatem super ejusmodi Papa seu intruso, seu vitiose promotio judicialiter procedendi, ac pro nullo authoritative declarandi, providendique de medijs, quibus Ecclesia sancta potiri tandem valeat legitimo Capite, vero summo Pontifice. Hinc ergo evidens redditur, auctoritatem Concilii Generalis licet acephali, haud detorqueri debere ad solum schismatis tempus, si tamen sermo sit de statu Papae, sub quo minime elucescat evidentia credibilitatis de vero & indubitato Petri Successore. Juxta quem adeo sensum omnino descendendo in praetaxam Cleri Gallicani sententiam: secus tamen foret, si ea Concilii auctoritas protenderetur super vero ac prolus indubitato Papa; uti inferius magis elucidatur.

44. Quo praesupposito, lubeat pro secundo regredi ad ea praetaxa Gallicana declarationis verba, quibus Decreta IV. & V. Constantiensis sessionis praetenduntur, promanasse ex Oecumenica Synodo. Respondeoque ex mea parte, Concilium Constantiense pro eo statu, vere dici posse materialiter ac dispositive Oecumenicum respectu illorum Decretorum, si haec ultra schismatis quidem tempus ad Papas seu intrusos, seu haereticos, seu quoquo modo dubios, non tamen ad omnino indubitatum ac certum Petri successorem extendantur. Explicatur. Supponamus namque ex phisicis principijs, quod juxta Scotistarum sententiam, in homine duplex consisteret forma substantialis, una corporeitatis dicta, altera anima rationalis. Ex forma equidem corporeitatis denominaretur corpus organizatum, necdum tamen formaliter humanum, sed materialiter duntaxat, quod nempe ex unione formae rationalis esset constituendum sub ratione hominis seu corporis qua formaliter humani. Sic proinde Ecclesia dupliciter considerari potest, vel qua Corpus Hierarchicum in Synodo aliqua generali abique Capite representatum, vel qua Corpus animatum forma auctoritatis Oecumenicae, vicarium Christi characterem, solius Papae

proprium praferentis. In priori adeo statu nequit adhuc Concilium formaliter, sed materialiter duntaxat & dispositive dici Oecumenicum; nec ejus Decreta habent vim auctoritatis Oecumenicae. Cum igitur Synodus Constantiensis pro statu IV. & V. Sessionis fuerit destituta praesidentia Papae, carueritque adeo pro tunc vicario Christi characterem, nequibant Decreta tunc sancita potiri auctoritate Oecumenica: sed ad hanc obtinendam, opus fuit auctoritativa Papae in futurum eligendi confirmatione, seu forma Synodi in Esse Oecumenicae essentialiter constitutiva. Quam tamen Papae confirmationem non obtinuit Synodus Constantiensis pro Decretis illis, imo istis inexistisset omnino incapacitas ad talem Papae auctorizationem, si sub illis praetensa fuisset Concilii super Papam superioritas. Ubi vero ea Decreta non nisi Papas, ex causis supra expositis, dubios attigissent, tunc eatenus dici possent Oecumenica pro tunc saltem materialiter ac dispositive, quatenus verum est, ab ipsa Sede Apostolica approbari, ac Ecclesiae usu custodiri, quod Synodus etiam acephala extra schismatis quoque tempus possit super Papis dubijs suam protendere auctoritatem, ad eos seu deponendos, seu potius jure Divino nullos authoritative declarandos.

Sed nunquid pro tertio opponet fortassis adversarius, Concilium etiam acephalum representat Ecclesiam, quae est columna & firmamentum veritatis? Quomodo ergo fas est, dicere, Concilium ejusmodi acephalum, dum v. g. nullum extat verum Ecclesiae Caput, non esse formaliter Oecumenicum? Hujus duplicati quaestio accipe sequentem resolutionem. Dum namque Spiritus sanctus per os Apostoli 1. Timoth. 3. Ecclesiam vocat columnam, & firmamentum veritatis, num dicere fas est, hoc de Ecclesia hierarchica solum incomplete, ac imperfecte sumpta intelligendum esse? Constat autem ex fidei principijs, hierarchicum Ecclesiae statum substantialiter componi ex Capite, & Corpore hierarchico, Ecclesiasticos Praefules complectente. Num igitur isti Corpori acephalo, cum exclusione Capituli, Summi Pontificis, attribuire fas est, illam praeminentiam Ecclesiae appropriatam, quod sit columna & firmamentum veritatis? Hoc praedicatum nulli alteri subiecto est attribuendum, quam illi, quod textu illo Apostolico habetur expressum, nempe Ecclesiae. Quia igitur Ecclesia, secundum quod est Hierarchia in terris Divinitus instituta, substantialiter dicit Corpus Hierarchicum qua unitum Capiti, Supremo Pontifici, nequit illud praedicatum, quod sit columna, & firmamentum veritatis, attribui acephalico Ecclesiae Corpori Hierarchico, neque adeo decretum emanans a tali hierarchico Corpore acephalico, ullatenus dici potest formaliter, & complete Oecumenicum: sed neque materialiter & dispositive sortiri potest hanc denominationem, nisi ex habilitate & aptitudine ad recipiendum Summi Pontificis, Nomen Christi vicarium praferentis characterem. Quandoquidem ergo Sedis Apostolicae approbatio neque per Martinum

45. ex pag. 321. n. 32.

CVI

tinum V. neque per alium Romanum Pontificem accesserit *quarta & quinta sessionis* Constantiensis Synodi Decretis, prout præterduntur, extra casum schismatis, extendi supra verum etiam indubitatum Papam; atque adeo hoc in sensu *positivè* pugnent cum Pontificia autoritate quâ supremâ, & Christi *immediatè* vicariâ, consequens est, sub tali prætenso sensu nullatenus dici posse Oecumenicam. Sed hæc *in proximè subsequentibus* expresso accuratius expendimus.

46. *Quartò* igitur, cum Clerus Gallicanus in præallegata sua declaratione Decreta Synodi Constantiensis tanquam Oecumenicæ Sessione *quarta & quinta* edita, non aliter dicat valere, atque immota consistere, nisi quatenus sint comprobata per Sedem Apostolicam, Romanumque Pontificem, ac totius Ecclesiæ usu confirmata & custodita: meritò jam disquiritur; *Cujus Pontificis Romani, an fortè Martini V. autoritate sint comprobata ea decreta?* Ex antecedenter dictis constat, duplicem formari posse sensum eorum decretorum. *Unus* est, secundum quem autoritas Conciliorum Generalium ultra tempus schismatis extenditur ad Papas intrusos, sive per vim & metum, & simoniacam pravitatem, vel electos cum defectu *substantialis* solennitatis, vel ob hæresin Divino jure ab Ecclesiæ Corpore avulsos, sicque ipso quasi jure naturæ à Capitis prærogativâ depositos. Hunc sensum, si unicè intenderetur à Clero Gallicano, prorsus tenendum, Apostolicæque Sedis, ac Ecclesiæ usu receptum esse, liquet ex dictis *superius*. Alter proinde sensus est, per quem in vi præadductorum decretorum Constantiensium, autoritas Conciliorum Generalium *acephalorum* protenditur super Papâ prorsus certo, in Petrà Cathedrâ Apostolicâ per Ecclesiæ consensionem recepto, sicque ex vi promissionis Divinæ Christi infallibiliter dotato clavibus regni cælorum, neque per hæresin remoto ab ista Capitis Ecclesiæ, ac Petræ Apostolicæ prærogativâ. De hoc igitur posteriori sensu est nobis sermo; *Utrum sit comprobatus à Sede Apostolica, Romanorumque Pontificum, ac Ecclesiæ usu, speciatim verò Martini V. autoritativâ confirmatione?*

47. Hujus quæstioni resolutionem expendamus ex Bullâ Martini V. decretorum Concilij Constantiensis confirmatoriâ. Hujus initium coarctatur ad hoc: *Quòd eo diplomate suo intendat conservare fidem Catholicam à contagiosis hæreticorum dogmatibus, extirpareque hæreticam pravitatem de sinibus fidelium.* Exinde inserit suæ Bullæ statuta Constantiensis Concilij circa propositiones Wicleffi & Hus, nec non errorem Bohemorum de communione sub duplici specie. Hinc concludendo, confirmat *declarações, decreta &c. nec non condemnaciones, & sententias, seu statuta supra scripta.* Ex quo proinde Bullæ Apostolicæ tenore clarè patet, Martini V. confirmationem non extendi super decretis Constantiensibus *quarta & quinta* Sessionis in eo sensu acceptis, ac si Conciliorum Generalium autoritas protenderetur super certo & indubitato Papâ. Ac-

cedit, quòd idem Summus Pontifex sub eodem Concilio ediderit constitutionem, quæ incipit: *Ad perpetuam rei memoriam*, in Concilio Generali Constantiæ celebrato sexto Idus Martij, Pontificatus sui anno primo, quæ decernitur: *Nulli fas esse, à supremo iudice, videlicet Apostolica Sede, seu Romano Pontifice Iesu Christi vicario in terris appellare, &c.* Quomodo autem hæc constitutio subsisteret, & cohereret, si idem Pontifex confirmasset decreta Constantiensia quâ assertoria *superioritatis Concilij Generalis super Papa certo & indubitato.*

Sed nunquid pro quinto dicere fas est, *illum reprobatum decretorum Constantiensium sensum esse totius Ecclesiæ usu confirmatum in Concilio Basileensi?* Multa equidem in hac Synodo sunt attentata adversus auctoritatem Summi Pontificis, specificè contra Eugenium IV. prout hæc referuntur à pag. 314. n. 25. ac seq. Verum mox ostenditur, ex universis attentatis nihil roboris & firmitatis accessisse decretis Constantiensis Concilij ad firmandam eam extensionem, in vi cuius præterduntur Concilij autoritas supra Papam certum & indubitatum. Inprimis equidem Concilium Basileense sub prima sui aggregatione erat legitimum & Oecumenicum, utpote convocatum in nomine Christi, nempe autoritate ipsius vicariâ, penes Eugenium IV. tunc indubitatum Summum Pontificem subsistente. Attamen iste Concilij Oecumenici character proprius ab ea Synodo cœpit esse remotus, ubi à Capite suo Romano Pontifice divisa est, ex eo, quòd Eugenius ejusdem Concilij dissolutionem, ac in fines Italiæ translationem derevisset suâ Bullâ, relatâ in *Appendice ad Acta Concilij Basileensis*; ex tunc enim Patres Basileenses, negantes, Concilium semel legitime convocatum per auctoritatem Pontificiam dissolvi, aliòque transferri posse, Eugenio in contrarium suis decretis agente, devenerant ad præinsinuata adversus Pontificem attentata. Sub quo proinde statu Synodus delijt esse congregata in nomine Christi, prorsusque cœpit esse destituta caractere Vicariæ Christi auctoritatis, juxta Christi Domini *Matth. 18.* sancitam ordinationem, omnino requisitâ ad Concilium Oecumenicum. Quare decreta dictæ Synodi ex tunc inter mera Conciliabuli jam *acephali*, imò Capiti suo refractariè oppositi adversus *immediatum* Christi in terris Vicarium attentata, sunt in tantum recensenda, ut ipsius etiam Christi institutioni eatenus repugnarent, quatenus *immediatè* Christi Vicariæ auctoritati protervè superponebant aliquam Christo *immediatiorem*, nempe Concilij super Papâ, *superioritatem*: quippe cum ex principijs fidei sit indubitatum, quò major est in Ecclesia superioritas, eò esse Christo *immediatiorem*, atque adeò, ubi Synodus esset Papâ superior, eo ipso haberet proinquirem respectu Christi *immediationem*, sicque proinde Papam non fore *immediatum* Christi Vicarium: quod à fidei principijs, ab ipso etiam Constantiensis Concilio contra Wicleffum firmatis, prorsus alienum est.

Pro